

Droga Publiczności,

ciesz się mną bardzo, że także w tym roku będą mieli Państwo okazję zapoznać się z wybranymi, aktualnymi filmami z Niemiec. Przeglądając program tegorocznego przeglądu, spostrzegą Państwo, że szczególnie obecny jest w nim temat odpowiedzialności społecznej.

Film *Labirynt kłamstw* jest niemieckim kandydatem do Oscara w kategorii filmów nieanglojęzycznych. Odtwórca głównej roli, Alexander Fehling, jest przekonujący w roli młodego prokuratora, który walczy z układem w systemie sądownictwa powojennych Niemiec i daje impuls do rozpoczęcia procesów zbrodniarzy z Auschwitz. Film *Jesteśmy młodzi. Jesteśmy silni* pokazuje inny rozdział niemieckiej historii związany z atakiem na ośrodek cudzoziemców w Rostocku-Lichtenhagen, temat równie aktualny dzisiaj jak przed ponad dwudziestu laty. *Czas kanibali* dobitnie wskazuje nam, dokąd podąża społeczeństwo, które cynicznie postępuje ze swoją moralnością i w pierwszej linii myśli o profitach.

W konkursie głównym tegorocznego Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Berlinale wielki sukces odniósł film *Victoria*, którego potwierdzeniem było kolejne sześć niemieckich nagród filmowych. Widzów i krytyków zachwycała w nim historia jednej berlińskiej nocy sfilmowana jednym ujęciem kamery bez montażu. Ciesz się szczególnie fakt, że podczas Tygodnia Filmu Niemieckiego będzie miała miejsce polska premiera tego filmu.

Program przeglądu dopełniają dokument *Art War*, film *Elixir*, poruszający tematy artystyczne oraz zabawna i inteligentna komedia *Pani Müller musi odejść*.

Współczesne niemieckie kino odkrywa, inspiruje i zaprasza do przemyśleń. Życzymy Państwu wielu interesujących seansów!

Mariette Rissenbeek

wersja językowa: EN, napisy: PL

Art War

Niemcy, 2013, 93' | **Reżyseria:** Marco Wilms | **Scenariusz:** Marco Wilms | **Zdjęcia:** Ali Khaled, Bashir Mohammed Wagih, Emanuele Ira, Abdelrhman Zin Elwin, Marco Wilms | **Muzyka:** Ramy Essam, Bošina i Wetrobots, Tonbüro Berlin | **Produkcja:** Heldenfilm Produktion, Berlin w koprodukcji ZDF, Moguncja; ARTE, Strasbourg | **Obsada:** Ganzeer, Anmar Abo Bakr, Mohamed Khaled, Alaa Awad | **Pokazy festiwalowe:** DOK Lipsk 2013, Biarritz 2014, Genewa 2014, Sofia 2015, Montreal 2015 | **Nagrody i wyróżnienia:** Honorary Mention, DOK Lipsk, 2013; Prix Tèlèrama, Biarritz, 2014; Prix Gilda Vieira de Mello, Geneva, 2014; Nagroda Jury, Montreal, 2015; Honorary Menton, Amnesty International, 2014

Marco Wilms, autor tego niezwykle ciekawego dokumentu, przebywał akurat w Kairze, kiedy wybuch arabskiej wiosny doprowadził do obalenia dyktatury Mubaraaka i dojścia do władzy Bractwa Muzułmańskiego z prezydentem Mursim na czele. Reżyser dokumentuje działania ulicznych artystów, którzy wykorzystują miejskie mury do walki o wolność, godność i demokrację. Za pomocą graffiti i wielkoformatowych malowideł dokumentują przestępstwa poprzedniego reżimu i protestują przeciwko państwu wyznaniowemu oraz wszelkim ograniczeniom, jakie noszą ze sobą jego rządy. Chcą swobody wypowiedzi, nie tylko artystycznej, i posiadania wolnej woli w wyborze swojej życiowej drogi. Niestety zapoczątkowany w 2011 roku przewrót wydaje się nie mieć końca. Po krótkich rządach Bractwa Muzułmańskiego i wymordowaniu wielu jego członków władzę siłą przejmie armia, a to oznacza, że walka, choć prowadzona niekonwencjonalnymi metodami, wcale nie ma się ku końcowi.

Marco Wilms jest obecny wszędzie tam, gdzie działają bohaterowie jego filmu, bez względu na to, jak niebezpieczne jest to zadanie. Słyszymy strzały, wybuchy, krzyki, syreny samochodowe, widzimy płonące domy i ciężko rannych demonstrantów, uczestniczymy w nieoczekiwanej ulicznej awanturze z udziałem jednego z bohaterów filmu, kiedy rosnący w ognieniu oka tłum, próbuje go zliczować za koszulkę z napisem „God is busy. Can I help?”. Kair opuszczamy tylko na moment, kiedy artyści pokazują znajdujące się poblizu Luksoru źródła swojej inspiracji: stare freski wykonane przez pielgrzymujących do Mekki. I jest to jedyny moment wytchnienia w tym niezwykle, trzymającym w napięciu dokumencie.

Marco Wilms urodził się w 1966r. w Berlinie Wschodnim. Pracował jako narzędziowiec, grafi i model. W roku 1990 rozpoczął studia scenograficzne w Wyższej Szkole Artystycznej w Berlinie-Weissensee, a następnie na pozdamskim Uniwersytecie Filmu i Telewizji im. Konrada Wolfa. Jako stypendysta DAAD kształcił się w Actors Studio w Nowym Jorku, studiował także w Tajlandii. Jego najważniejsze filmy dokumentalne to: *Der Fluss des Herzens* (2000), *Massgeschneiderte Träume* (2006) i *Ein Traum in Erdbeerfolie* (2009).

wersja językowa: DE, napisy: PL

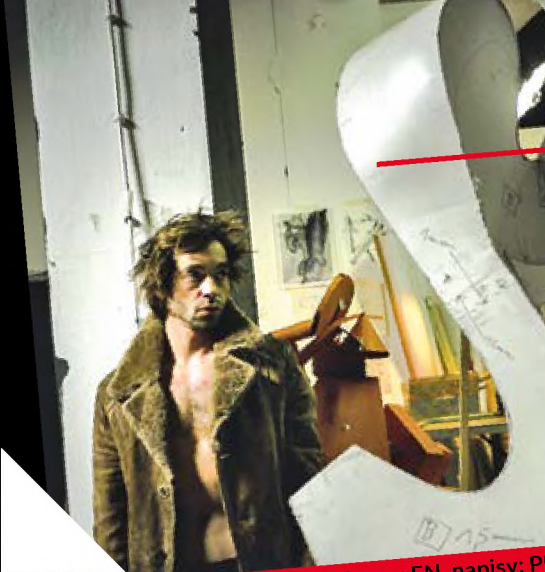
Czas kanibali | Zeit der Kannibalen

Niemcy, 2013, 93' | **Reżyseria:** Johannes Naber | **Scenariusz:** Stefan Weigl | **Zdjęcia:** Pascal Schmit | **Produkcja:** Studio. TV.Film, Berlin; w koprodukcji z WDR, Kolonia, ARTE, Strasbourg; BR, Monachium | **Obsada:** Sebastian Blomberg, David Striesow, Katharine Schüttler | **Pokazy festiwalowe:** Berlinale 2014, Reykjavik 2014, SANFIC 2014, Maestra de Cine Europeo Ciudad de Segovia 2014, Hawana 2014 | **Nagrody i wyróżnienia:** Prix Europa 2014, Niemiecka Nagroda Filmowa 2015 (najlepszy scenariusz)

Johannes Naber urodził się w 1971 r. w Baden-Baden. W latach 1991-1993 studiował filozofię i filologię hinduską na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie, a następnie medio- i filmoznawstwo w Akademii Filmowej w Badenii-Wirtembergii, gdzie zrobił w 1999 r. dyplom w zakresie reżyserii filmów dokumentalnych. W 2009 r. za scenariusz do filmu *Północna ściana (Nordwand)* otrzymał Nagrodę Niemieckich Krytyków Filmowych, a jego debiut reżyserski *Albańczyk (Der Albaner)* został uhonorowany nagrodą Maxa Ophülsa. Naber mieszka w Berlinie i pracuje jako reżyser, autor scenariuszy i oświetleniowiec.

Öllers i Niederländer pracują jako menadżerowie dla jednej z europejskich korporacji, czerpiącej swoje dochody z działalności w krajach tzw. gospodarek wschodzących lub tych, które dopiero do takiego miana aspirują. Żyją w luksusowych hotelach, tu spotykają się z klientami, decydując często o ich losie, tu prowadzą telekonferencje ze zwierzchnikami, tu rozkładują swoje frustracje: Niederländer wyżywa się na hotelowym personelu, a Öllers płaci pokojówkom za seks. Opuszczenie klimatyzowanego, wyścielonego grubym dywanem i odgradzonego od świata potrojnymi szybami pokoju nie wchodzi w grę. Kiedy nowa, przysłana przez centralę firmy koleżanka, kartkuje przewodnik i proponuje zwiedzenie miasta, obaj mężczyźni patrzą na nią, jakby chodziło o wyprawę na Marsa. Bianca ze swoim doświadczeniem pracy w organizacjach pozarządowych i społeczną wrażliwością wprowadza niepokój w wykreowaną, nierealną egzystencję swoich kolegów. Ale nie tylko ona. Z zewnętrznego, pozahotelowego świata dochodzą coraz częściej odgłosy strzałów, ulicznych zamieszek, wreszcie prawdziwej wojny, a że świata biznesu nieoczekiwane zmiany związane ze sprzedażą firmy. Bezpieczny hotel staje się pułapką, z której, bez działającej karty kredytowej, nie ma ucieczki. A rebelianci już forsują zabarykadowane drzwi.

▲ Czas kanibali to wspaniale napisana i zagrana satyra na współczesne zachodnie społeczeństwo, jego arogancję, butę i poczucie wyższości wobec reszty biedniejszego świata. W finale luksusowy kokon, w którym żyją bohaterowie, zostaje rozdarty i ci, których dotychczas ignorowano, wchodzi do niego każdą możliwą szczeliną.

wersja językowa: EN, napisy: PL

Elixir

Niemcy, Australia, 2015, 111' | **Reżyseria:** Brodie Higgs | **Scenariusz:** Brodie Higgs, Anya Wątroba | **Zdjęcia:** Michał Englert | **Muzyka:** Daniel Wohl | **Produkcja:** Rekso Bodonyi, Brodie Higgs, Suzanne Mann, Stuart Scowcroft, Paul Zischler | **Obsada:** Swann Arlaud, Natasha Petrowik, Sebastian Pawlak, Mateusz Kościukiewicz, Spite Erce | **Pokazy festiwalowe:** Berlinale 2015, Melbourne 2015

André jest właścicielem mieszkania położonego na terenie starej, berlińskiej fabryki, w którym stworzył artystyczną kolonię. On sam przebywa tu od 15 lat, pozostali lokatorzy w zależności od potrzeb i projektów, jakie właśnie realizują. Wszyscy działają w tak zwanych przemyślach kreatywnych i próbują znaleźć swoje miejsce w niemieckiej stolicy. Przyjechali tu z różnych krajów, podobnie jak aktorzy, którzy wcieliłi się w ich role. Międzynarodowa jest także ekipa realizatorów filmu, a sam reżyser jest mieszkającym w Polsce Australijczykiem. Bohaterowie filmu, jak wielu współczesnych artystów, chcieliby żyć z twórczości i próbują oprzeć się wszechobecnej komercji. Aby zmanifestować swoje anarchistyczne poglądy w tej kwestii i skonsolidować rozpadającą się grupę, postanawiają przygotować akcję, która ma zakłócić pokaz mody sławnego i bogatego projektanta, Malcolma McLarena.

▲ Twórcy filmu, tworząc swoją filmową bohémę, nawiązują do działających przed wiekiem surrealistów i dadaistów, nadając bohaterom filmu ich imiona. Mamy więc m.in. André (André Breton), Tristana (Tristan Tzara) i Charlesa (Charles Vaché). Ale nie tylko. Reżyser miesza różne okresy w sztuce i muzyce, nakładając na siebie rozmaite ruchy artystyczne, których celem było poszukiwanie nowych, awangardowych rozwiązań oraz przeciwstawianie się oczekiwaniom rynku czy społeczeństwa. Ma też nadzieje, że taka postawa jest możliwa także we współczesnym świecie, nie tylko tym filmowym, wykreowanym przez przywołane przez niego duchy.

Brodie Higgs po ukończeniu studiów na kierunku finanse i marketing na Uniwersytecie w Sydney rozpoczął studia filmowe na Victorian College Uniwersytetu w Melbourne. W swoim pierwszym filmie dokumentalnym *High or Dry* z roku 2005 r. był producentem, reżyserem oraz dźwiękowcem równocześnie. Ta produkcja została wybrana do pokazów podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Melbourne. Brodie był kuratorem podczas międzynarodowej rezydencji artystycznej Wardlow w Melbourne, której celem jest promocja i wsparcie finansowe międzynarodowych artystów. *Elixir* jest jego pierwszym filmem fabularnym. Brodie Higgs mieszka aktualnie w Polsce.

wersja językowa: DE, napisy: PL

Jesteśmy młodzi. Jesteśmy silni Wir sind jung. Wir sind stark

Niemcy, 2014, 128' | **Reżyseria:** Burhan Qurbani | **Scenariusz:** Burhan Qurbani, Martin Behnke | **Zdjęcia:** Yoshi Heimrath | **Produkcja:** UFA Fiction, Ludwigwigburg; cine plus, Berlin | **Moguncja:** ARTE Strasbourg; cine plus, Berlin | **Obsada:** David Striesow, Jonas Nay, Trang Le Hong, Joel Basman | **Pokazy festiwalowe:** Rzym 2014, Hof 2014, Göteborg 2015, Sofia 2015, Tribeca 2015, Edynburg 2015, VOICES Wologda, 2015, SANFIC 2015 | **Nagrody i wyróżnienia:** Nagroda Festiwalu SANFIC, AMC Best Editing & Sorriso Diverson Rzym; Nagroda Specjalna Międzynarodowego Jury Sofia, Niemiecka Nagroda Filmowa (najlepszy aktor drugoplanowy), Nagroda za Najlepszą Reżyserię VOICES Wologda

Akcja filmu Burhana Qurbaniego, którego rodzice przyjechali do Niemiec z Afganistanu, oparta jest na prawdziwych wydarzeniach, jakie miały miejsce w Rostocku w sierpniu 1992 roku. Po rauszu wywołanym nieoczekiwanym zjednoczeniem Niemiec i krótkotrwałym zachwycie konsumpcyjnym stylem życia zachodnich braci, większość mieszkańców byłej NRD czekała frustracją i rozczarowaniem. Tym między innymi tłumaczono wypadki w Rostocku, z niemal całą cudzoziemców spowodowały akcje wywiezienia ich w bezpieczne miejsce. Jedynymi obcymi, którzy pozostali w mieście, byli przybysze z Wietnamu, sprowadzeni przed laty do NRD przez jej ówczesne władze. Zamieszkiwane przez nich blok zostaje podpalony przez kilku pozabawionych zajęcia młodych ludzi, wśród których znalazł się także syn miejscowego polityka.

▲ Siłą filmu Qurbaniego nie jest opowieść o chuligańskim ataku ekstremistów na bezbronną i przerażonych imigrantów. To raczej relacja z ludycznego święta z udziałem przykładowych i spokojnych obywateli i ich rodzin, którzy, pomiędzy jednym a drugim koktajlem Mołotowa, udają się do pobliskiej budki na piwo i kiełbaski. Policja przygląda się wszystkiemu z bezpiecznej odległości, a przedstawiciel lokalnej władzy, aby nie słyszeć dzwoniących natrętnie telefonów, zakłada słuchawki i włącza muzykę.

Burhan Qurbani urodził się w 1980 r. w Erkelenz. Jego rodzice wyemigrowali w 1979 r. z Afganistanu do Niemiec. Po maturze w roku 2000 zbierał doświadczenia jako asystent reżysera w teatrze w Stuttgarcie. Od roku 2002 studiował reżyserię na Akademii Filmowej Badenii-Wirtembergii. W roku 2008 za film krótkometrażowy *Illusion* otrzymał nagrodę Niemieckich Krytyków Filmowych. Jego pierwszy film fabularny *Shahada* pokazywany był w konkursie podczas 60. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Berlinale. Burhan Qurbani mieszka w Berlinie, Stuttgarcie i Helsinkach. Jest także wokalistą w zespole rockowym Pretty Used.

wersja językowa: DE, napisy: PL

Labirynt kłamstw Im Labyrinth des Schweigens

Niemcy, 2014, 123' | **Reżyseria:** Giulio Ricciarelli | **Scenariusz:** Elisabeth Bartel, Giulio Ricciarelli | **Zdjęcia:** Martin Langer, Roman Osin | **Produkcja:** Claussen+Putz Filmproduktion, Monachium; w koprodukcji z Naked Eye Filmproduktion, Monachium | **Obsada:** Alexander Fehling, André Szymanski, Federike Becht, Johannes Krusch | **Pokazy festiwalowe:** Toronto 2014, Zurich 2014, Pessac Les Arcs European Film Festival 2014, Pessac 2014, Hong Kong 2015 | **Nagrody i wyróżnienia:** Nagroda Jury, Nagroda Jury Studenckiego i Nagroda Publiczności, Pessac; Specjalna Nagroda Jury i Nagroda Publiczności na festiwalu Les Arcs, Bawarska Nagroda Filmowa (najlepszy aktor)

Przełom lat 50. i 60. to w Niemczech czas powojennej odbudowy, cudu gospodarczego, czas zabawy, konsumpcji i zapomnienia ze wszystkich sił o nazistowskiej przeszłości i jej zbrodniach. Johannes Radmann jest młodym prawnikiem zaczynającym karierę od przerzucania akt w frankfurckim sądzie. Przypadkiem jest świadkiem ostrej wymiany zdań pomiędzy swoim zwierzchnikiem a miejscowym dziennikarzem, w której ten ostatni żąda postawienia przed sądem byłego strażnika w Auschwitz, obecnie nauczyciela w pobliskiej szkole. Sprawa wydaje mu się interesująca i pomimo niechęci przełożonych widzi szansę na przeprowadzenie kryminalnego procesu. Wkrótce orientuje się jak gigantyczne są rozmiary przedsięwzięcia, z którym zamierza się zmierzyć. Jego jedynym sprzymierzeńcem w sądowych gmachach jest Fritz Bauer, prokurator generalny, od dawna pragnący, aby wiedza o nazistowskich zbrodniach dotarła do publicznej świadomości. Postawienie przed sądem wojennych przestępców wymaga złudnej sądowniczej pracy, której podejmuje się Radmann. Konfrontacja z ogromem zła nie pozostaje bez wpływu na młodego prawnika. Zostaje on zmuszony, podobnie jak całe jego pokolenie, do postawienia sobie pytania: „Czy mój ojciec także był mordercą?”.

▲ Trwające 5 lat procesy nie zakończyły się masowym skazywaniem winnych i osadzaniem ich w więzieniu. W wymiarze karnym miały raczej symboliczny charakter. Sprawy jednak, że nikt więcej na pytanie o Auschwitz nie mógł odpowiedzieć – jak to ma miejsce na początku filmu – „Nigdy nie słyszałem”. Po raz pierwszy w historii naród odpowiedzialny za zbrodnię wojenną sam siebie postawił przed sądem.

Giulio Ricciarelli urodził się w 1965 r. w Mediolanie, żyje w Niemczech i pracuje jako aktor, reżyser i producent filmowy. Po ukończeniu Wyższej Szkoły Artystycznej im. Otto Falckenberg w Monachium rozpoczął karierę na scenach teatralnych. W roku 2000 założył firmę Naked Eye, która wyprodukowała m.in. film *Fremder Freund* oraz rozpoczął pracę jako reżyser. Jego film krótkometrażowy *Vincent* był nominowany w roku 2006 do Europejskiej Nagrody Filmowej. *Labirynt kłamstw (Im Labyrinth des Schweigens)* to jego pierwszy film pełnometrażowy.

